

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheid

Instelling Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen

LEI Code: 724500G74TWC62P2OM71

Samenvatting

Instelling Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van Instelling Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen (hierna 'het fonds').

Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2025.

In de wet (Sustainable Finance Disclosure Regulation - SFDR) zijn meerdere duurzaamheidsfactoren gedefinieerd, welke betrekking hebben op onder meer ecologische en sociale kwesties, waaronder mensenrechten en arbeidsverhoudingen. Het pensioenfonds heeft deze verklaring opgesteld omdat het pensioenfonds rekening houdt met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van de SFDR. Dit betekent dat het pensioenfonds beleggingsbeslissingen neemt, waarbij het actief één of meerdere negatieve effecten op duurzaamheid meeneemt. Deze verklaring bevat de volgende onderdelen:

1. Beschrijving van de ongunstige effecten
2. Beschrijving van beleid/proces ter identificatie en prioritering van ongunstige effecten (due diligence)
3. Betrokkenheidsbeleid
4. Commitment aan Internationale Standaarden
5. Historische vergelijking

De belangrijkste maatregelen die het fonds heeft genomen om ongunstige effecten te beperken betreffen:

1. Uitsluitingen. Het fonds belegt alleen via beleggingsfondsen. Dat betekent dat een eigen uitsluitingsbeleid niet toepasbaar is maar dat de criteria hiervoor worden meegenomen bij de selectie van beleggingsfondsen. De criteria betreffen ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, die betrokken zijn bij de productie van conventionele wapens, die op structurele wijze principes op het vlak van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie schenden, tabaksproducenten en ondernemingen die betrokken zijn bij thermische kolen mijnbouw. Ook overheden van landen waar sprake is van een slechte mensenrechtensituatie en overheden waartegen door de VN en/of EU een wapenembargo is uitgevaardigd en (staats)ondernemingen die gesanctioneerd zijn vallen onder de uitsluitingscriteria.
2. Betrokkenheidsbeleid. Het voeren van een betrokkenheidsbeleid. Omdat het fonds niet direct zelf belegt, maar alleen via beleggingsfondsen, kan geen eigen stembeleid worden ingezet. Het fonds maakt gebruik van het stembeleid en engagementbeleid van de aangestelde vermogensbeheerders. Ondanks het feit dat het fonds zelf niet direct belegt in ondernemingen past het fonds ook een eigen beïnvloedingsstrategie toe, door deel te nemen aan één of meerdere thematisch engagementprogramma's. De gekozen thema's liggen altijd in lijn met één van de strategische thema's: Gerechtigheid, Vrede of Behoud van de Schepping.
3. ESG-integratie. Het integreren van milieu-, maatschappelijke en bestuurlijke factoren in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Omdat het fonds niet direct zelf

belegt, is het belangrijk de ESG-kwaliteiten van een vermogensbeheerder en van een beleggingsstrategie te toetsen op Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)-kenmerken. Door dit te doen wordt ESG-integratie ingezet bij het selecteren van beleggingen die voldoen aan de normen van het fonds. Daarnaast ziet het fonds klimaatverandering als een groot risico voor mens, milieu en maatschappij en alle gevolgen van dien, ook voor het rendement op de beleggingen. Vanuit deze gedachte streeft het fonds er naar de CO₂-uitstoot van de beleggingen te reduceren, om te beginnen in de aandelenportefeuille ontwikkelde markten. Voor aandelen ontwikkelde markten heeft het fonds een EU Paris Aligned Benchmark geselecteerd als startpunt voor het beleggingsbeleid. Daarmee borgt het fonds dat de CO₂-uitstoot van de beleggingen in aandelen ontwikkelde markten wordt gereduceerd in lijn met het Akkoord van Parijs.

4. Impact. Daar waar mogelijkheden zijn om binnen de speerpunthema's maatschappelijk en milieu-impact te maken belegt het fonds met impact. Hiermee streeft het pensioenfonds naast een goed financieel rendement ook doelstellingen na rond Gerechtigheid, Vrede of Behoud van de Schepping. Een voorbeeld hiervan is de belegging in zogenaamde 'groene obligaties'. Deze worden uitgegeven door overheden en ondernemingen ter financiering van projecten gericht op de energietransitie, zoals hernieuwbare energiebronnen, energiebesparing en CO₂-reductie.

Alle maatregelen zijn opgenomen in het beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB-beleid) van het fonds. De meest recente versie is vastgesteld in de Bestuursvergadering van 15 november 2023. Het Bestuur van het pensioenfonds stelt het MVB-beleid vast en monitort de uitvoering van het eigen MVB-beleid en dat van de aangestelde vermogensbeheerders jaarlijks en evalueert het eigen MVB-beleid ten minste eens in de drie jaar, maar vaker wanneer hiertoe eerder aanleiding is.

De scores van 2024 en 2025 in deze verklaring zijn gebaseerd op data van MSCI. In de jaren daarvoor is gebruik gemaakt van Sustainalytics. De data worden berekend door de fiduciair adviseur van het fonds. Over het algemeen vertonen de indicatoren een dalende trend die in lijn is met het beleid en wat betekent dat de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van de beleggingen verminderen.

Deze rapportage is met zorg samengesteld op basis van onze interpretatie van de regelgeving, de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds en externe databronnen. De wetgeving is nieuw en voortschrijdend inzicht over de interpretatie en communicatie hierover van de toezichthouder kan leiden tot aanpassingen.

Summary

Instelling Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen considers the principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. This statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of Instelling Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen (hereinafter referred to as "the fund").

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2025.

The law (Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR) defines multiple sustainability factors, which relate to ecological and social issues, including human rights and labor relations. The pension fund has prepared this statement because it considers the principal adverse impacts within the meaning of the SFDR. This means that the pension fund makes investment decisions while actively taking into account one or more negative effects on sustainability. This statement includes the following components:

1. Description of the adverse impacts
2. Description of the policies/processes for identifying and prioritising adverse impacts (due diligence)
3. Engagement policy
4. Commitment to international standards

5. Historical comparison

The key measures the fund has taken to mitigate adverse impacts include:

1. Exclusions. The implementation of an exclusion policy targeting undesirable conduct and socially undesirable products. This includes companies involved in the production of controversial weapons, conventional weapons, systematic violations of principles related to human rights, labor standards, the environment, and anti-corruption, as well as tobacco producers and companies engaged in thermal coal mining. Governments of countries with poor human rights records, governments subject to UN and/or EU arms embargoes, and (state-owned) companies under sanctions are also excluded.
2. Engagement policy. The implementation of an engagement policy. Since the fund does not invest directly but only through investment funds, it cannot apply its own voting policy. Instead, it relies on the voting and engagement policies of the appointed asset managers. Despite not investing directly in companies, the fund applies its own influence strategy by participating in one or more thematic engagement programs. The selected themes always align with one of the fund's strategic themes: Justice, Peace, or Preservation of Creation.
3. ESG-integration. The integration of environmental, social, and governance (ESG) factors into investment decisions. Because the fund does not invest directly, it is important to assess the ESG qualities of both asset managers and investment strategies based on Socially Responsible Investment (SRI) characteristics. By doing so, ESG integration is applied when selecting investments that meet the fund's standards. In addition, the fund views climate change as a major risk to people, the environment, and society at large—with significant implications for the return on investments. Based on this perspective, the fund aims to reduce the carbon emissions of its investments, starting with the developed markets equity portfolio. For developed markets equities, the fund has selected an EU Paris-Aligned Benchmark as the starting point for its investment policy. This ensures that the carbon emissions of the developed markets equity investments are reduced in line with the Paris Agreement.
4. Impact. Where opportunities exist within the strategic themes to make a social and environmental impact, the fund invests with impact. In doing so, the pension fund pursues not only strong financial returns but also objectives related to Justice, Peace, or Preservation of Creation. An example of this is investment in so-called “green bonds,” which are issued by governments and companies to finance projects aimed at the energy transition, such as renewable energy sources, energy efficiency, and CO₂ reduction.

All measures are included in the fund's Socially Responsible Investment policy (SRI policy). The most recent version was adopted in the Board meeting of 15 November 2023. The Board of the pension fund establishes the SRI policy, monitors the implementation of its own SRI policy and that of the appointed asset managers annually, and evaluates its own SRI policy at least once every three years, or more frequently if warranted.

The 2024 and 2025 scores in this statement are based on data from MSCI. In previous years, data from Sustainalytics was used. The data are calculated by the fund's fiduciary advisor. In general, the indicators show a downward trend that aligns with the policy, indicating that the adverse impacts on sustainability factors of the investments are decreasing.

This report has been compiled with care based on our interpretation of the regulations, the pension fund's investment portfolio, and external data sources. The legislation is new, and evolving insights regarding its interpretation and the regulator's communication may lead to adjustments.

1. Beschrijving van de ongunstige effecten

Het pensioenfonds voert een Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Beleid (MVB-beleid), waarbij meerdere beleidsopties worden ingezet, waaronder *Uitsluiten*, *ESG-integratie*, *Stemmen*, *Engagement* en *Impactbeleggen*. Het pensioenfonds kan één of meerdere van deze beleidsopties inzetten om één of meerdere ongunstige effecten op duurzaamheid te beheersen. In onderstaand overzicht is weergegeven welke ongunstige effecten het pensioenfonds integreert in het MVB-beleid, inclusief de wijze

waarop de ongunstige effecten worden beheerst.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd								
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2022	Effecten 2023	Effecten 2024	Effecten 2025	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Klimaat en andere milieu-indicatoren								
Broeikasgas–emissies	1. Broeikasgasemissie (BKG)	Scope 1 BKG emissies	9.483	7.429	4.205	3.158	Dit betreft absolute CO ₂ -emissies en equivalenten hiervan zoals waterstof, methaan e.d. die ofwel door de onderneming zelf zijn gerapporteerd, dan wel via een model van de externe dataleverancier zijn geschat. Deze grootte wordt uitgedrukt in ton CO ₂ en vervolgens toegewezen naar de omvang van de beleggingen als fractie van de totale ondernemingswaarde (EVIC). Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,2% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen), CO ₂ -reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, uitsluitingen van ondernemingen betrokken bij thermische kolen mijnbouw, allocatie naar groene obligaties.
		Scope 2 BKG emissies	2.302	2.023	1.493	1.405		
		Scope 3 BKG emissies	86.296	65.745	28.771	29.249		
		Totale BKG emissies	98.064	75.199	36.041	35.280		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	180	145	65	65	Dit zijn de CO ₂ -emissies van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds in belegd is, per 1 mln belegd vermogen. Voor het bepalen van de totale koolstofvoetafdruk is voor 29,2% van de relevante liquide portefeuille voorhanden.	
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	344	303	212	190	Dit betreft de CO ₂ -emissies van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds is belegd, per 1 mln omzet. Voor het bepalen van de totale BKG-intensiteit is voor 30,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	

	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel van investeringen in bedrijven dat actief is in de sector fossiele brandstoffen. Dit is gebaseerd op ondernemingen die inkomsten halen uit exploratie, mijnbouw, winning, distributie of raffinage van verschillende soorten fossiele brandstoffen.	2,9%	2,7%	2,1%	2,2%	Dit is gebaseerd op ondernemingen die inkomsten halen uit exploratie, mijnbouw, winning, distributie of raffinage van verschillende soorten fossiele brandstoffen. Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: CO ₂ -reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, uitsluiten van ondernemingen betrokken bij thermische kolenmijnbouw.
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	14%	15%	17%	16%	Niet-hernieuwbare energiebronnen zijn andere energiebronnen dan wind-, zonne-energie (thermisch en fotovoltaïsch) en geothermische energie, omgevingsenergie, getijden, golf- en andere oceaanenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas. Voor het bepalen van deze parameter is voor 27,5% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
		Aandeel opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	1,8%	2,7%	0,6%	0,8%	Voor het bepalen van deze parameter is voor 1,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	

	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten.	1,0	5,5	0,2	0,1	Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,2% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen), CO ₂ -reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën, uitsluitingen van ondernemingen betrokken bij thermische kolen mijnbouw, allocatie naar groene obligaties.
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben.	2,7%	2,4%	1,8%	1,7%	Activiteiten die een negatief effect hebben op biodiversiteitsgevoelige gebieden omvatten activiteiten die leiden tot de verslechtering van de (natuurlijke) habitats van soorten en die de soorten verstoren waarvoor een beschermd gebied is aangewezen door de EU en haar lidstaten, nationale bepalingen of internationale normen. Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen).
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0	0	0	3	Emissies naar water betekent directe emissies van schadelijke stoffen waaronder nitraten, fosfaten en pesticiden. Voor het bepalen van deze parameter is voor 2,1% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Afval	9. Aandeel gevaarlijke afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	2,4	1,3	0,1	0,4	Gevaarlijk afval en radioactief afval betekent afval zoals gedefinieerd in respectievelijk artikel 3, lid 2, van Richtlijn 2008/98/EG en artikel 3, lid 7, van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van het Europees Parlement en de Raad. Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,1% van de relevante liquide portefeuille data	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.

								voorhanden.	
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping									
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	Blootstelling naar ondernemingen die de principes van het UN Global Compact of de principes van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen op grove wijze schenden.	0,3%	0,3%	0%	0%		Bedrijven die betrokken zijn bij claims van schendingen en de ernst van deze gebeurtenissen in relatie tot de UN Global Compact en OESO-principes worden beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier. Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid, stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen).
	11. Ontbreken van procedures en compliance mechanisme en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Blootstelling naar ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt.	17,4%	19,6%	0,1%		0,3%	Bedrijven waarin wordt belegd en die de UNGC-principes hebben ondertekend, zijn verplicht jaarlijks verslag uit te brengen over hun nalevingsinspanningen. Deze indicator wordt berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier die bedrijven beoordelen op het ontbreken van relevant beleid en door toezicht te houden op klachten en klachtenafhandelingsmechanismen. Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.

	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd.	0,2%	0,3%	2,8%	3,9%	Het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon van mannen in loondienst en dat van vrouwen in loondienst, uitgedrukt als percentage van het gemiddelde bruto-uurloon van mannen in loondienst. Voor het bepalen van deze parameter is voor 27,6% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen).
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Ratio man/vrouw in het bestuur van ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt.	10,7%	12%	11,6%	11%	Deze indicator is berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier over door bedrijven gerapporteerde bestuursinformatie. Voor het bepalen van deze parameter is voor 29,7% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Blootstelling naar ondernemingen betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.	0,1%	0,1%	0%	0%	Deze indicator wordt berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier op basis van productie en verkoopdata van bedrijven. Voor het bepalen van deze parameter is voor 30,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid (van bedrijven betrokken bij productie en/of verkoop van controversiële wapens).
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen								
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit van landen waarin het pensioenfonds is belegd.	66	56	77	67	Deze indicator is berekend als de totale broeikasgasemissies van een land, genormaliseerd op basis van het nominale Bruto Binnenlands Product van het land. Voor het bepalen van deze parameter is voor 48,1% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.

[illegible]

Mensenrechten	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen	Aantal ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen die verband houden met de ondernemingen waarin is belegd, op basis van een gewogen gemiddelde	0,3	0,2	0,01	0,02	Betrokkenheid van landen bij claims van mensenrechtenschendingen en de ernst van deze gebeurtenissen zijn beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier. Voor het bepalen van deze parameter is voor 29,9% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: uitsluitingsbeleid, stem- en engagementbeleid (door de beheerders van beleggingsfondsen)
---------------	---	---	-----	-----	------	------	--	--

2. Beschrijving van beleid/proces ter identificatie en prioritering van ongunstige effecten

Het pensioenfonds hanteert beleid en processen ter identificatie, prioritering en beheersing van ongunstige effecten. Het fonds past normatieve MVB-criteria toe op de ondernemingen waarin het fonds kan beleggen. Deze criteria zijn gebaseerd op universeel geaccepteerde principes voor ondernemingsgedrag, waaronder die van het VN Global Compact. In lijn met de centrale duurzaamheidsthema's van de pensioenregeling, te weten klimaat, mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie heeft het fonds de volgende ongunstige effecten geprioriteerd:

1. CO₂-intensiteit van de beleggingen in ondernemingen (PAI 3);
2. Schendingen van internationale normen (PAI 10)
3. Productie van controversiële wapens (PAI 14).

De belangrijkste maatregelen die het fonds heeft genomen om ongunstige effecten te beperken betreffen:

1. Uitsluitingen. Het fonds belegt alleen via beleggingsfondsen. Dat betekent dat een eigen uitsluitingsbeleid niet toepasbaar is maar dat de criteria hiervoor worden meegenomen bij de selectie van beleggingsfondsen. Het fonds sluit uit op basis van de volgende criteria:
 - a. Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, waaronder clustermunities, anti-persoonsmijnen, chemische- en biologische- en nucleaire wapens;
 - b. Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van conventionele wapens, waaronder bommen, raketten en andere explosieven;
 - c. Ondernemingen die op structurele wijze principes op het vlak van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie schenden;
 - d. Tabaksproducenten;
 - e. Ondernemingen die betrokken zijn bij thermische kolen mijnbouw;
 - f. Overheden waartegen door de VN en/of EU een wapenembargo is uitgevaardigd en (staats)ondernemingen die gesanctioneerd zijn;
 - g. Overheden van landen waar sprake is van een slechte mensenrechtensituatie. Het fonds hanteert hiervoor als criterium een 'Not Free' classificatie van Freedom House.

Deze uitsluitingen vormen geen harde uitsluitcriteria voor het fonds, maar worden integraal in het selectietraject gewogen

2. Betrokkenheidsbeleid. Het voeren van een betrokkenheidsbeleid. Omdat het fonds niet direct zelf belegt, maar alleen via beleggingsfondsen, kan geen eigen stembeleid worden ingezet. Het fonds maakt gebruik van het stembeleid en engagementbeleid van de aangestelde vermogensbeheerders. Ondanks het feit dat het fonds zelf niet direct belegt in ondernemingen past het fonds ook een eigen beïnvloedingsstrategie toe, door deel te nemen aan één of meerdere thematisch engagementprogramma's. De gekozen thema's liggen altijd in lijn met één van de strategische thema's: Gerechtigheid, Vrede of Behoud van de Schepping.
3. ESG-integratie. Het integreren van milieu-, maatschappelijke en bestuurlijke factoren in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Omdat het fonds niet direct zelf belegt, is het belangrijk de ESG-kwaliteiten van een vermogensbeheerder en van een beleggingsstrategie te toetsen op Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)-kenmerken. Door dit te doen wordt ESG-integratie ingezet bij het selecteren van beleggingen die voldoen aan de normen van het fonds. Daarnaast ziet het

fonds klimaatverandering als een groot risico voor mens, milieu en maatschappij en alle gevolgen van dien, ook voor het rendement op de beleggingen. Vanuit deze gedachte streeft het fonds er naar de CO2-uitstoot van de beleggingen te reduceren, om te beginnen in de aandelenportefeuille ontwikkelde markten. Voor aandelen ontwikkelde markten heeft het fonds een EU Paris Aligned Benchmark geselecteerd als startpunt voor het beleggingsbeleid. Daarmee borgt het fonds dat de CO2-uitstoot van de beleggingen in aandelen ontwikkelde markten wordt gereduceerd in lijn met het Akkoord van Parijs.

4. Impact. Daar waar mogelijkheden zijn om binnen de speerpunthema's maatschappelijk en milieu-impact te maken belegt het fonds met impact. Hiermee streeft het pensioenfonds naast een goed financieel rendement ook doelstellingen na rond Gerechtigheid, Vrede of Behoud van de Schepping. Een voorbeeld hiervan is de belegging in zogenaamde 'groene obligaties'. Deze worden uitgegeven door overheden en ondernemingen ter financiering van projecten gericht op de energietransitie, zoals hernieuwbare energiebronnen, energiebesparing en CO₂-reductie.

Omdat het pensioenfonds vrijwel uitsluitend belegt via beleggingsfondsen, zal het pensioenfonds het beleid en processen ter identificatie, prioritering en beheersing van ongunstige effecten van de fondsbeheerder beoordelen en meewegen in het selectiebeleid.

Data

Om ongunstige effecten te kunnen meten en eventueel te kunnen beheren maakt het pensioenfonds gebruik van meerdere databronnen. Het pensioenfonds maakt voor beleggingsadviezen en -rapportages gebruik van een fiduciair adviseur. Via de fiduciair adviseur maakt het pensioenfonds gebruik van de daar aanwezige databronnen en gehanteerde methodologieën. De fiduciair volgt een proces om de kwaliteit van de data te waarborgen, zoals checks op consistentie, bewerking en aanvulling uit andere bronnen. Niet alle data zijn beschikbaar. Het gebruik van bronnen en methodologieën kan door de tijd heen wijzigen en kunnen een aanzienlijk effect hebben op de berekeningen van de belangrijkste negatieve-effectenindicatoren en resulteren in hogere of lagere waarden. Per publicatiedatum wordt gebruik gemaakt van onderstaande bronnen.

Ongunstig Effect	Databron 2022 en 2023	Databron 2024 en 2025
1 t/m 16 17 & 18 Optionele klimaatindicator 4 voor ondernemingen Optionele sociale indicator 14 voor ondernemingen	Sustainalytics PAI Data Solution & ISS Climate Databron van beheerders vastgoedfondsen Sustainalytics PAI Data Solution Sustainalytics PAI Data Solution en/of Sustainalytics Controversy Score	MSCI Databron van beheerders vastgoedfondsen MSCI MSCI

Governance

Het Bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. De meest recente versie is vastgesteld in de Bestuursvergadering van 15 november 2023. Het Bestuur van het pensioenfonds stelt het MVB-beleid vast en monitort de uitvoering van het eigen MVB-beleid en dat van de aangestelde vermogensbeheerders jaarlijks en evalueert het eigen MVB-beleid ten minste eens in de drie jaar, maar vaker wanneer hiertoe eerder aanleiding is. Het Bestuur wordt ondersteund door adviezen van de fiduciair adviseur.

3. Betrokkenheidsbeleid

Het pensioenfonds wenst binnen de eigen invloedssfeer invloed aan te wenden om ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheid te adresseren en mitigeren. Hiervoor zet het fonds een engagement en stembeleid in (betrokkenheidsbeleid). Het beleid is beschreven in het MVB-beleid van het fonds.

De uitvoering van het stem- en engagementbeleid is uitbesteed aan de beheerders van de door het fonds geselecteerde beleggingsfondsen. Het pensioenfonds evalueert

en publiceert jaarlijks de uitvoering van het engagement en stembeleid van deze vermogensbeheerders.

Het pensioenfonds neemt daarnaast zelf nog deel aan het thematisch dialoogprogramma. De gekozen thema's liggen altijd in lijn met één van de strategische thema's: Gerechtigheid, Vrede of Behoud van de Schepping. Zo neemt het pensioenfonds sinds 2021 deel aan een thema rond 'modern slavery', waarbij een aantal bedrijven wordt aangesproken op de risico's van (veelal verborgen) gedwongen arbeid in het productieproces of in de toeleveringsketen.

4. Commitment aan Internationale Standaarden

Het fonds laat zich leiden door internationale breed geaccepteerde normenkaders voor ondernemingsgedrag en zet het beleid hierop in. Hierbij vormen het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen de basis. De thema's die onder deze internationale standaarden vallen zijn in het MVB-beleid verder beschreven.

Het fonds belegt vrijwel uitsluitend in beleggingsfondsen. Voor de fondsbeleggingen geldt dat het pensioenfonds geen discretie heeft over de beleggingen. Daarom zal het fonds in het selectie en evaluatiebeleid toetsen in welke mate het door de beheerder gevoerde beleid aansluit bij de naleving van en toetsing van VN Global Compact schendingen door ondernemingen. Hierbij maken de beheerders gebruik van eigen databronnen, methodologieën en raamwerken om te bepalen over er sprake is van VN Global Compact schendingen door bedrijven. De toepassing hiervan maakt onderdeel uit van de periodieke monitoring welke uitgevoerd wordt door de fiduciair beheerder. Het fonds beoordeelt op basis van kwalitatieve inzichten op beleggingsfondsniveau of de toepassing van UN Global Compact in lijn is met het beleid van het fonds.

Klimaatscenario's

Op dit moment maakt het fonds nog geen gebruik van toekomstgerichte klimaatscenario's. Het fonds onderzoekt de mogelijkheden en die inzet hiervan ten aanzien van beleidsvorming en risicobeheersing.

5. Historische vergelijking

De historische waarden van de indicatoren zijn opgenomen in de bovenstaande tabel (aanvangsjaar 2022). De datadekking varieert per indicator van circa 1,3% tot 100% en is in 2025 voor diverse indicatoren verder toegenomen. Onderstaand worden de belangrijkste trends geduid.

- **Klimaat (indicatoren 1 – 6):** De absolute gefinancierde emissies zijn in 2025 gedaald ten opzichte van 2024. Scope 3 is licht gestegen van 28.771 naar 29.249, wat verklaard wordt door de beperkte daling als gevolg van de overgang van een globaal aandelenfonds naar regionale fondsen. De koolstofvoetafdruk (indicator 2) is nagenoeg stabiel. De CO2-intensiteit (indicator 3) is gedaald van 212 naar 190. De blootstelling aan fossiele brandstoffen (indicator 4) is licht gestegen van 2,1% naar 2,2%. Het aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie is verbeterd van 17% naar 16% (coverage: 27,5%). Het aandeel opwekking van niet-hernieuwbare energie is gestegen van 0,6% naar 0,8% (coverage: 1,3%). De beperkte datadekking voor opwekking maakt interpretatie van deze indicator lastig. De energie-intensiteit (indicator 6) is gedaald van 0,2 naar 0,1 GWh/mln EUR. De meeste klimaatindicatoren ontwikkelen zich in lijn met het beleid van het fonds.
- **Milieu-overig (indicatoren 7 – 9):** De blootstelling aan biodiversiteitsgevoelige gebieden (indicator 7) is licht gedaald van 1,8% naar 1,7%. Voor emissies in water (indicator 8) is de gerapporteerde waarde gestegen van 0,0 naar 3, maar de datadekking is beperkt (2,1%) waardoor deze waarde met voorzichtigheid moet worden geïnterpreteerd. Het aandeel gevaarlijk afval (indicator 9) is gestegen, maar de uitgangswaarde is klein en de absolute verandering beperkt. De stijging hangt voornamelijk samen met een toename van de datadekking.
- **Sociale indicatoren (indicatoren 10 – 14):** De blootstelling aan UNGC/OESO-schendingen (indicator 10) en controversiële wapens (indicator 14) is 0%, in lijn met het uitsluitingsbeleid. Indicator 11 (ontbreken compliance-mechanismen) laat een lichte stijging zien van 0,1% naar 0,3%. De niet-gecorrigeerde loonkloof (indicator 12) is

gestegen van 2,8% naar 3,9%, wat mede wordt verklaard door verbeterde datadekking. De genderdiversiteit in raden van bestuur (indicator 13) is licht gedaald van 11,6% naar 11%.

- **Overheden en vastgoed (indicatoren 15 – 18):** De BKG-intensiteit van landen (indicator 15) is gedaald van 77 naar 67 (coverage: 48,1%). Er zijn geen landen in de portefeuille met schendingen van sociale rechten (indicator 16; coverage: 45,6%). De vastgoedindicatoren (17 en 18) zijn stabiel; de blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva is onveranderd 0% (coverage: 100%) en de blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva is gedaald van 3,9% naar 2,6% (coverage: 100%).
- **Optionele indicatoren:** Het aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie in lijn met het Akkoord van Parijs (optionele klimaatindicator 4) is licht gestegen van 11% naar 13% (coverage: 30,1%). Het aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen (optionele sociale indicator 14) is met 0,02 zeer laag en nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2024 (0,01). De uitgangswaarde is zeer klein en de absolute verandering minimaal (coverage: 29,9%).